

Na osnovu člana 45 stav 2 tačka 7 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG“ br. 40/10, 46/10, 6/13 i 70/17), člana 33 stav 2 i člana 37 Statuta Centralne banke Crne Gore („Službeni list CG“ br. 83/17 i 03/20) i Odluke broj 0102-139-1/2021 od 12.01.2021. godine, viceguvernerka Centralne banke Crne Gore donijela je

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA ZAPOSLENIH U SEKTORU ZA FINANSIJSKE I BANKARSKE OPERACIJE

1. Osnovne odredbe

Etičkim kodeksom ponašanja zaposlenih u Sektoru za finansijske i bankarske operacije (u daljem tekstu: Etički kodeks) regulišu se dodatni profesionalni principi za zaposlene u Sektoru za finansijske i bankarske operacije, koji učestvuju u procesu upravljanja međunarodnim rezervama i drugim portfolijima kojim Centralna banka Crne Gore može da upravlja u ime svojih klijenata.

Cilj ovog Etičkog kodeksa je unaprijeđenje ponašanja zaposlenih u skladu sa profesionalnim i moralnim načelima, kao i načelima nezavisnosti i objektivnosti, na osnovu međunarodnih normi u ovoj oblasti i dobrih poslovnih običaja.

Pored odredbi ovog Etičkog kodeksa, zaposleni u Sektoru za finansijske i bankarske operacije dužni su da poštuju pravila profesionalnog ponašanja utvrđena Etičkim kodeksom Centralne banke Crne Gore.

2. Pravila ponašanja

A. LOJALNOST KLIJENTIMA

Zaposleni je dužan da

- se pridržava primjenjivih pravila koja regulišu tržišta kapitala,
- svjesno ne obavlja radnje upravljanja rizicima koje direktno ili indirektno uključuju stvarni ili potencijalni sukob interesa, osim ako svim zainteresovanim stranama nije pruženo potpuno otkrivanje bilo kog stvarnog ili prividnog sukoba interesa.

B. PROCES INVESTIRANJA

Kod procesa investiranja zaposleni će:

- koristiti razuman oprez i razborito prosuđivanje prilikom upravljanja sredstvima,

- jasno definisati relevantna ograničenja njihovog specifičnog znanja i stručnosti u vezi sa procjenom rizika, tržišnom praksom i važećim zakonima i propisima,
- izbjegavati da se bavi praksama usmjerenim ka tome da izazovu poremećaje u cijenama ili vještački uvećaju obim trgovine, sa namjerom da se dovedu u zabludu učesnici na tržištu,
- na jednak način i objektivno postupati sa svim zainteresovanim stranama kada im pružaju informacije o investiranju ili davanju preporuka za investiranje,
- imati razumnu i adekvatnu osnovu za investicione odluke, odnosno praviti razliku između činjenica i mišljenja u prezentaciji analize i preporuka.

U slučajevima kada zaposleni upravljaju portfoliom na osnovu određenog punomoćja, strategije ili stila, zaposleni će:

- preduzimati samo investicione akcije koje su u skladu sa navedenim ciljevima i ograničenjima tog portfolija,
- pružiti adekvatne informacije kako bi zainteresovane strane mogle razmotriti da li predložene promjene u stilu investiranja ili strategiji zadovoljavaju njihove investicione apetite.

U slučajevima kada zaposleni upravljaju odvojenim računima, i prije pružanja savjeta za investiranje u ime vlasnika sredstava, zaposleni su dužni da:

- da procijene i razumiju investicione ciljeve vlasnika sredstava, toleranciju na rizik, vremenski horizont za upravljanje, potrebe za likvidnošću, finansijska ograničenja, bilo kakve jedinstvene okolnosti (uključujući porez, zakonska ili regulatorna ograničenja, itd.), i bilo koje druge relevantne informacije koje bi uticale na investicionu politiku,
- utvrde da je investicija adekvatna za finansijsku situaciju vlasnika sredstava na osnovu raspoloživih podataka.

C. UPRAVLJANJE RIZICIMA, USAGLAŠENOST I PODRŠKA

Zaposleni će nastojati da:

- osigura da su informacije o portfoliju koje pruža vlasnicima sredstava tačne i potpune, i omogućiti nezavisnu reviziju ili pregled takvih informacija,
- vodi urednu evidenciju za adekvatan vremenski period u pristupačnom formatu,
- promoviše i pridržava se primjenjivih „standarda najbolje prakse“, i osigura da aktivnosti upravljanja rizikom koje se obavljaju pod njegovim direktnim nadzorom ili upravljanjem, zadovoljavaju ove primjenjive standarde,
- da prepozna da upravljanje rizikom ne postoji u vakuumu.

D. PERFORMANS I VREDNOVANJE PORTFOLIA

Zaposleni je dužan da:

- predstavi informacije o učinku koje su jasne, tačne, relevantne, blagovremene i sveobuhvatne,
- koristi fer tržišne cijene za vrednovanje udijela vlasnika sredstava i primjeni, sa pažnjom dobrog privrednika, metode za utvrđivanje fer vrednosti bilo kojih hartija od vrednosti za koje nije dostupna nezavisna kotacija sa tržišta.

E. DIJELJENJE INFORMACIJA

Zaposleni je dužan da:

- komunicira sa zainteresovanim stranama kontinuirano i blagovremeno,
- se uvjeri da su objelodanjene informacije istinite, tačne, potpune i razumljive i predstavljene u formatu koji te informacije prenosi efikasno,
- vlasnike sredstava informiše o:
 - a) potencijalnom sukobu interesa nastalom u bilo kakvom odnosu sa brokerima ili drugim subjektima, drugim računima klijenata, strukturama naknada, ili po drugom osnovu,
 - b) procesu investiranja, uključujući informacije o strategijama, faktorima rizika i upotrebi finansijskih derivata i leveridža,
 - c) performansu investicija na redovnoj i pravovremenoj osnovi (po potrebi),
 - d) metodama vrednovanja koje se koriste za donošenje investicionih odluka i vrednovanje imovine, kao i procesu upravljanja rizikom (po potrebi),
 - e) rezultatima revizije (po potrebi),
 - f) značajnim kadrovskim ili organizacionim promjenama koje su se dogodile (po potrebi).

3. Prijava kršenja Etičkog kodeksa

Zaposleni su dužni da se pridržavaju ovog Etičkog kodeksa i da svaku situaciju u kojoj je moglo doći ili je došlo do povrede Etičkog kodeksa prijave pretpostavljenom.

U slučaju nejasnoća ili dilema oko primjene pojedinih odredbi ovog Etičkog kodeksa, zaposleni će se obratiti Direkciji za ljudske resurse, radi davanja mišljenja i uputstva za postupanje u konkretnoj situaciji.

4. Javnost Etičkog kodeksa

Direkcija za ljudske resurse je dužna da upozna nove zaposlene u Sektoru za finansijske i bankarske operacije sa odredbama i načinom primjene ovog Etičkog kodeksa.

5. Izjava o prihvatanju

Zaposleni u Sektoru za finansijske i bankarske operacije će potpisivanjem Izjave o prihvatanju Etičkog kodeksa, koja je odštampana uz ovaj Etički kodeks i čini njegov sastavni dio, potvrditi da su se lično upoznali sa njegovim odredbama i da će preuzeti odgovornost za njegovo nepoštovanje.

6. Završna odredba

Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na Intranet-u i oglasnoj tabli Centralne banke Crne Gore.

VICEGUVERNERKA,

dr Zorica Kalezić, s.r.

Br. 0103-311-1/2021

Podgorica, 19.01.2021. godine